

(המשך מעמוד 12)

את רצונו לחדול מלראיין אישים כאלה כבר מאותו השבוע. אך לזאת לא הסכימו בני שיחו.

הסיבה: לאותו ליל שבת הוזמן אל הר קאברט איש מפא"י, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ה"כ ישראל קרגמן, שגם הוא איש חיפה.

אך עיריית חיפה לא הסתפקה בהגבלה זו על ההומור והסאטירה בגבולות שטחה העירוני. ביום הרביעי שעבר שלחה הר דעה להנהלת בית רוטשילד, בה אסרה על קיום המופע בלילות שבת, על כמך חוקרי עזר עירוניים.

הקאברט הפוליטי נאלץ לנטוש את מקורו, להמירו באולם קולנוע שביט. במקום 300 המקומות שעמדו לרשותו בבית-רוטשילד, יהיו לו מעתה 1000 מקומות. אולם כדי שלא יחסדו בו ברדיפת בצע, הודיעו מנהליו כי את ההכנסות של התוכנית יר קרובה יקדישו לקרן למען ילדי בית-שאן הנזקקים.

בינתיים ממשיכים לפעול בבית רוטשילד,

מראיין שי מי חבר אמיתי

מדי ליל שבת, שני דיסקוסקים. אחד לי מבורגים יותר, ואחד לצעירים. שום חוקי עזר עירוני לא מפריע להם.

המשק

הרעיון שנדחה

איך השפיעה שערוריית סומרפון על שר המסחר והתעשייה החדש? הוא פשוט נבהל ממנה, ובלטל כלאחר-יד תוכנית שהגה קודמו בתפקיד, חיים צדוק.

"למה לי להסתכן בערכויות ממשלתיות חדשות", אמר זאב שרף, וגנן את רעיון החברה הישראלית ליצוא עבודות-דפוס.

"העניין נפל". רעיון יצוא עבודות-הדפוס נולד לראשונה במוחו של חיים רוט, כלכלן ראשי במשרד המסחר והתעשייה.

חשב רוט: ענף הדפוס שרוי במשבר חמור, התחרות חריפה ומתח הרווחים קטן. לכן כדאי להקים חברה משותפת לממשלה ולכמה בת-ידפוס בעלי מוניטין, שתוכל לבצע עבודות ברמה אירופית ולייצא אותן לחו"ל.

השר הקודם, חיים צדוק, הוקסם, הורה לפקידיו לגשת למימוש הרעיון. ואמנם, אלה פנו למספר ניכר של בת-ידפוס, נענו בחיוב רק עליידי ארבעה מהם: מסדה, יפת ואומנים מאוחדים מתלאביב, ומרכז מירושלים.

לאחר דיונים הוקמה החברה לשרותי דפוס בשותפות עם הממשלה. נחתמו הר חוזים והוחלט לשלוח שליח לאירופה רי לארצות-הברית, כדי שיקבל שם הזמנות לביצוע.

"הכל הלך חלק", סיפר השבוע אחד ממיסדי החברה, "עד ששר המסחר הודח לף. השר החדש חשש כנראה, והעניין נפל".

אולם בפי דובר משרד המסחר והתעשייה היתה גירסה קצת שונה: "העניין לא נפל, הוא רק נדחה קצת, כדי שתערך בדיקה מחודשת ויסודית יותר".

שנחטפו באחנות-העולים ומכרו בחו"ל

כך באה אחות שיקנוזית, אדומה ונמוכה, ו אמרה: "זה לא התינוק שלך. הוא לבן...". אמרתי לה: "תסלחי לי מאד — הבן שלי לבן מהשמים...".

אמרה האחות השיקנוזית: "לקחו אותו לרופא הגדול...".

אמרתי לה: "לא רוצה". ואני מניקה אר תו, את יחיא, מניקה אותו, ומשחקת בו. יחיא הקטן היה נקי, רחוק, לבוש יפה ב חיתולים לבנים של בית-התינוקות.

חזרה האחות הנמוכה והאדומה, שמכיה בידיה, וככה, וככה — חטפה אותו, ורצה בחזרתי, ואני גסיכן רצה בחזרתי... היא רצה החוצה. עמד שם אמבולאנס, האחות שמה אותו באמבולאנס — ונסעה... חי כינו שלושה ימים. הלכנו, אני ובעלי, ל משרד של מחנה עירשמה. אמרו לנו: הוא בריא.

נתנו לנו פתקה. בעלי נסע לבית-החולים תל-השומר. לקחו ממנו את הפתקה, ואמרו לו: "אין ילד כזה". הוא שאל את הפקיד: "מה אני לאשתי?". אמרו לו: תגידי, הי נתן והי לקח. אחריכן אמרו לו: תגידי שהילד מת...".

או סיפורו של שלמה באגל, מראשי-העין:

כשהגענו למחנה ראשי-העין באה אחות — לא יודע מה קוראים לה. אמרה: "צריך לקחת את הבן שלך אל בית-התינוקות". שאלה: מה שמו? אמרתי: חיים. שאלה עור שאלות, כתבה ולקחה את הילד רי הלכה... חצי חודש באה אשתי והיניקה את הילד שלוש פעמים ביום בבית-החיי נקות. יום אחד באה בשעה שלוש, והיא ניקה. באה בשעה שש — ראתה העריסה ריקה... שאלה: "איפה הבן?". אמרה ה אחות: "לא יודעת, לא מכירה".

באה אלי אשתי בצעקות. תפסתי את האחות, וצעקתי לה: "איפה הבן שלי, אי פה הבכור שלי, איפה חיים?". אמרה ה אחות: "נכון, הכרתי אותך, הבן בבית חולים, יחזור בעוד שלושה-ארבעה ימים...". כל יום הייתי הולך והולך ושואל — אבל הבן לא חזר... ארבע שנים רצתי אחרי הילד שלי, ולא מצאתי... השבוע קיבלתי מכתב מהצבא. רוצים הילד שלי, שיהיה חייל בצבא. איפה הילד? אין ילד.

מכאן יצאו

יהודים תימניים בנקודת-ריכוז, לפני עלייתם ארצה. הם מצטופפים ברחבה, בעיר לאחרי, תחת השגתו של שוטר מקומי. במרכז, חבוש מיגבעת לבנה: שליח הסוכנות היהודית שנסע במיוחד לתימן כדי לארגן את העליה.

ההגיון מתייב, שהיו לו שותפים — או לכל הפחות אנשים שידעו על מעשי, והסכימו להם. לא סתם אנשים, אלא בעלי עמדה במוסדות הרשמיים, אם בממשלה, אם בסוכנות היהודית. ייתכן שזו הסיבה, ששים חקירה רצינית לא נעשתה עד כה. בצדק התמרמרו אנשי החעד לגילוי הילדים האבודים: "כ שיוסלה שוחמכר נחטף — הועמדה ה מדינה כולה על הראש. הוצאו מיליונים. המשטרה והש"ב גוייסו. וכדי למצוא 250 ילדים חטופים — לא עושים כלום?". ההורים עצמם, ששתקו משך 17 שנים ארוכות, התעוררו עתה לפעולה. בזה אחר זה החלו מקבלים הביתה צויגיוס ל ילדים שנעלמו. הם החלו שופכים את סר פוריהם, ושואלים: "איפה ילדינו?".

***

"יש לה הרבה ילדים..."

יפורייהם מעבירים צמרמורת בכל המקשים להם. כמו סיפורה של מול הנעמלי היום תושבת גדרה:

מסרנו את הילד יהודה לבית התינוקות במחנה ראשי-העין. יהודה היה אז בן שלוש שנים. כל יום באתי בבוקר רי בערב להניק אותו. פעם אחת באתי בשעה מוקדמת בבוקר. גבר שעסק בניקוי בית התינוקות אמר לי: שעוד מוקדם ושאי צריכה לחכות בחוץ.

עמדת ליד החלון, והסתכלתי לתוך בית התינוקות. שתי גברות עמדו קרוב למיטה של יהודה שלי. שתי הגברות רבו ביני הן. כל אחת אמרה: "זה בשבילי, זה בשבילי". אחריכן דיברו בשפה זרה, שלא הבנתי. הלכתי לצד אחר, מצד הפינה של בית-התינוקות. עמדו שם שתי אחיות, ש דיברו ביניהן.

שמעתי אחות אחת אומרת: "...אז מה יש? יש לה הרבה ילדים." האחות השניה אמרה: "טוב. אבל אסור לעשות ככה...". לאחר חצי שעה נתנו לי להיכנס לבית התינוקות. האחות שהיתה שם אמרה לי שיהודה שלי מת...".

או סיפורה של זהרה לוי, מפתח-תקוה: אחרי שירדנו באירון שהביא אותנו מתימן נסענו למחנה-עולים בעין-שמר. ב אהלה היינו בעלי ואני עם ארבעת ה ילדים: שני בנים ושתי בנות. בצהריים הלכנו לאכול בחדר-האוכל. באמצע הארוז זה ניגש אלי איש ולחש לי: "תזהרי, לוקחים את הילדים הקטנים...". לא הבנתי היטב, אך טובתי את הארוחה, חזרתי ל אהלה ושמרתי על הילד הקטן שלושה ימים — יום החמישי, יום השישי, יום השבת... ביום הראשון — הלכתי ל עשות כביסה.

מכאן נעלמו

תמונה זו צולמה ב-1950, מראה תינוקות של עולים תימניים, בבית תינוקות של מחנה עולית. במוסדות אלה מצאו החוטפים את מבוקשם, ומכאן נעלמו התינוקות בלי להשאיר אחריהם עקבות.